

bé del que ens asseguraren després tots els empleats de Gustavus: són bèsties absolutament inofensives.

Però d'això no us en feu mai si us trobeu en situació semblant. Jo no me'n faig responsable si —com jo— no poseu la clau per dintre.

«GLACIER BAY»

Aquesta excursió es fa cada dia de bon matí des de l'hotel-refugi de Gustavus prenent plaça en un vaixell molt simple i no massa còmode. Vénen amb nosaltres persones d'altres grups i també aïllades. La part central del vaixell és coberta, però si el temps fos dolent seria insuficient per aixopugar tots els que hi van.

Per altra part, una persona poc colrada no pot mantenir-se massa temps a proa o a popa. Paradoxalment l'aire és molt fred i el sol crema molt més que en les pistes d'esquí. Al vespre gairebé tots tornarem cremats.

L'interior està arranjat amb seients que davant tenen una tauleta mig plegable per tal de poder-hi dinar. En efecte, a l'hora adient anem a recollir quelcom que vol ésser una minestra, però que és d'un gust tan espantós i tan mal feta que els russos al seu costat són uns «gourmets», cosa que tampoc és certa.

És la pitjor menjada que hem fet en tot el nostre viatge, però això no té massa importància perquè no ens hem embarcat aquí per a menjar bé sinó per veure quelcom excepcional.

En efecte. Després d'una hora de navegació ens apropem a un rocater —ens expliquen que també és una illa— en el qual desembarquen, utilitzant una barqueta de goma, mitja dotzena de muntanyencs preparats amb grans sacs d'esquena, tendes, grampons, etc.

Poc després i per procediment semblant, n'embarquem quatre o cinc que vénen cremats per aquest sol reverberat inaguantable —barret, ulleres fumades, tapa nassos, etc.— i que es queden adormits a terra així que embarquen, amb una unanimitat esfereïdora.

Un xic més enllà, quelcom sorprenent. Embarca una noia rossa com un fil d'or, molt maca i perfectament equipada amb vestit de muntanya de gran qualitat.

Va pentinada i polida com si sortís de la capsa. En el vaixell es va sentar en un racó, llegint un llibre de muntanya i sense donar conversa a ningú. D'on venia? Quin havia estat el seu objectiu? Per què anava sola en aquestes soledats?

Encara no ens ho hem explicat, però de fet té moltes explicacions diferents i totes vàlides.

Aleshores comprenem que el petit vaixell és un recader, un correu, una connexió diària entre aquelles muntanyes, geleres i Gustavus, és a dir: la civilització.

Sense el vaixell, per aquí seria gairebé impossible fer muntanya.

Acabades les operacions d'embarcs i desembarcs, seguim dreturerament fins el fons de la badia —Glacier Bay— tot rasant icebergs, primer petits, però paulatinament més grans, que a voltes fan trontollar el barquet.

Geleres per la dreta i l'esquerra.

Davant nostre es desplega un espectacle que fa posar la carn de gallina.

El front de la gelera és infotografiable ni amb càmera panoràmica. Té una alçària de 100 a 180 metres i una amplada de vora tres quilòmetres.

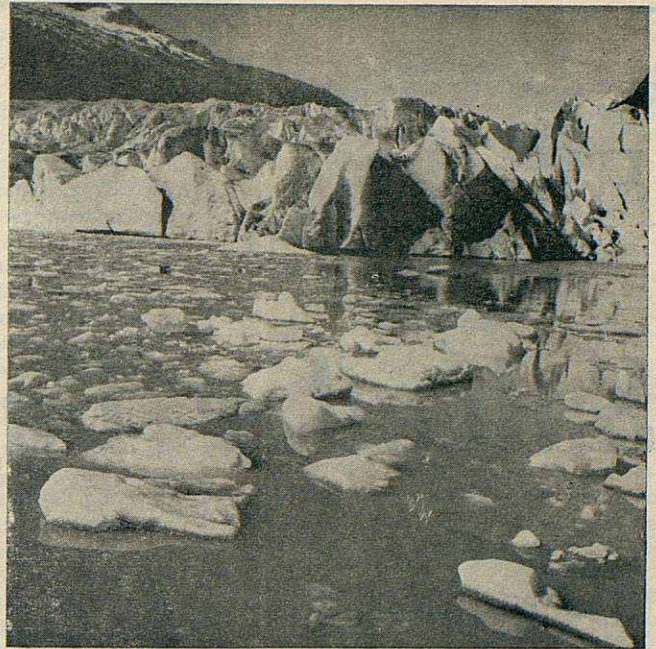
És quelcom que s'ha de veure perquè la ploma —carregada d'afanys descriptius— és totalment incapaç de donar-ne una idea aproximada. La persona menys receptiva s'impresiona, per freda que sigui.

Amb els seus 28 quilòmetres de recorregut i set geleres tributàries forma tot un sistema glacial sols assequible a muntanyencs ben entrenats, en les tècniques de glaç. Ens expliquen que la glacera principal —invisible des del barquet— és grandiosa i que se li estimen 380 metres de profunditat.

Un muntanyenc estimbat en ella el 1907 aparegué en la morrena terminal el 1970 en perfecte estat de conservació. La sang de les seves ferides no s'havia tornat negra o fosca com de costum. Era vermella com si s'hagués acabat de ferir. El càlcul del temps i la distància ens demostren que la marxa de la gelera és d'un terç més ràpida que les geleres alpinas, a igualtat de pendent, cosa que encara no s'ha explicat. Sols Rocht Smuts d'Islàndia en dona una explicació que jo no he entès i sospito que ell tampoc.

El barquet es situa a uns setanta metres de la morrena frontal perquè l'espectacle complementari és veure la fractura d'una part de la gelera que anirà a la deriva convertida en «iceberg» degenerat.

Aleshores el barquet brandeja com si s'anés a esfondrar. Sols ho vàrem veure quan ens en allunyàvem després d'una

La gelera Mendenhall, a dos quilòmetres de la capital d'Alaska, origina el riu Auke, que és el riu més salmoner del món.

(Foto de slide de l'autor)

inútil espera. Ho vaig prendre en tele. És molt més impressionant que un anunci de Cointreau a la Tele, que tots hauré vist i que de fet és una menudència.

El petit naviri torna ràpidament a Gustavus, maletes, autocar, aeroport, avió, i vol immediat de retorn a Juneau... ah! però la història no s'havia acabat encara.

EL «SHOW» DE L'AVIONETA

En el mateix aeroport de Juneau, rublert d'avionetes de totes marques, antigor i capacitat, ens fiquem —mai en tenim prou!— en una vella de dos motors, quina objectivitat consisteix en fer-nos veure les glaceres i geleres de l'aprop.

Hi ha algunes desercions perquè l'avioneta de dos motors té més de vint anys i els «entesos asseguren» que allò anirà malament.

Els que fa temps que ens hem despedit d'aquest món, no en fem cas i el «trasto» comença a pujar i baixar i fer cabrioles per damunt de les irregulars muntanyes de glaç. Veritablement el cor s'encongeix. L'extraordinària perícia del pilot i les seves ganes de «divertimento» son escruixidors.

En determinats moments ens «ensenya» les esquerdes (crevases) i els «gendarmes» des de tres metres. Mai hem resat tants pare-nostres seguits.

En altra ocasió ens demostra com es fa passar una ala gairebé per dintre la «crevasse» suposo que per ensenyar-nos l'immens esboranc blavós.

Quan el vol s'ha acabat i encara amb les cames tremoloses, ens en anem cap a la nostra habitació del Hilton, on hem dormit profundament estarracats i sense necessitat de sedants.

Avui hem tocat les muntanyes i els gels d'estiu d'Alaska. Hem vist el seu «verd-glaç» fins a sadollar-nos-en i hem tingut la sensació absoluta que s'havia acomplert un altre dels motius fonamentals del viatge.

Creieu-me, amics. Alaska és una de les meravelles del món. No hi trobareu grans ciutats —de les que tots fugim com del dimoni—, ni afalacs de la gent, ni rialles estridents, ni una platja sorrenca per a soleiar-se. Però sí que s'hi pot trobar la naturalesa en la seva màxima expressió, un silenci meravellós, unes soletats encisadores i una gent recta i honesta que permet —oh, cosa meravellosa!— que les senyores i noies puguin circular soles i de nit amb el seu moneder sense que ningú els hi estiri.

I per damunt de tot, quelcom que ja fa temps hem oblidat a casa nostra. Un tracte i una categoria perfectes.

L'endemà, tornarem a l'aeroport per a sortir en un altre avió Boeing 727, vers Anchorage, la ciutat més gran d'Alaska, des d'on emprenguem el retorn cap a casa per damunt del Pol Nord.

Però aquesta és una altra història —la darrera de la sèrie— que us explicarem, si Déu vol, un altre dia.

Dr. Eduard Padrós i de Palacios